

20.10.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**20 Ekim 2022
Perşembe**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

20 Ekim 2022 Perşembe

YASAMA BÖLÜMÜ

TBMM KARARI

1343 Hudut, Şümul ve Miktarı Cumhurbaşkanınca Belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri Unsurlarının, 1701 (2006) Sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Tespit Edilen İlkeler Kapsamında 31/10/2022 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha UNIFIL'e İştirak Etmesi ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca İzin Verilmesine Dair Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMALAR

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6237)
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6238)
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6239)
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında Hibe Yapılmasına Dair Anlaşmanın Yürürlüğe Girmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6240)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 6241)
- Gençlik ve Spor Bakanlığı Ek Ders Saatlerine İlişkin Esaslar Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 6242)
- 2022 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemeler ve 2023 Yılında Uygulanacak Sertifikalı Tohum Kullanım Desteğine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 6243)

CUMHURBAŞKANLIĞINA VEKÂLET ETME İŞLEMİ

- Cumhurbaşkanlığına, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY'ın Vekâlet Etmesine Dair Tezkere

YÖNETMELİK

- TCCD Taşımacılık A.Ş. Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

- Anayasa Mahkemesinin 28/7/2022 Tarihli ve 2019/16400 Başvuru Numaralı Kararı

2022 tarım destekleri açıklandı

Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile açıklanan 2022 üretim yılına ait tarım desteklerinin çiftçilere ödemesi 2023 yılı bütçesinden yapılacak.

Ali Ekber YILDIRIM

Çiftçinin dört gözle beklediği 2022 yılı tarım destekleri açıklandı.

2022 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar” Resmi Gazete’nin bugünkü (20 Ekim 2022) sayısında yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile açıklanan 2022 üretim yılına ait tarım desteklerinin çiftçilere ödemesi 2023 yılı bütçesinden yapılacak.

Kararnameye göre fark ödemesi yapılan 18 üründen sadece yaş çay destekleme primi kiloda 13 kuruştan 30 kuruşa yükseltildi. Diğer ürünler için herhangi bir artış yapılmadı.

Mazot ve gübre desteği arttı

Alan bazlı destekler kapsamında “2022 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar” a göre, 2022 ürünü buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale için dekar başına 75 lira mazot desteği, 46 lira gübre desteği ödenecek. Bu ürünler için gübre ve mazot desteği toplamda dekar başına 121 lira olarak ödenecek.

En yüksek artış pamuk ve çeltikte

Pamuk ve çeltik üretenlere dekara 250 lira mazot ve 21 lira gübre desteği olmak üzere toplamda 271 lira, nohut, kuru fasulye ve mercimek üretiminde dekar başına 75 lira mazot ve 21 lira gübre desteği olmak üzere 96 lira, patates ve soya üreticilerine

dekara 125 lira mazot ve 21 lira gübre olmak üzere 146 lira, yağlık ayçiçeğinde dekara 88 lira mazot ve 21 lira gübre desteği olmak üzere toplam 109 lira destek ödemesi yapılacaktır.

Ürünler	Mazot (TL/da)	Gübre (TL/da)	Toplam Destek (TL/da)
Arpa, Buğday, Çavdar, Tritikale, Yulaf	75	46	121
Aspir	76	21	97
Kolza (Kanola)	88	21	109
Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut	75	21	96
Kuru Soğan, Yaş Çay, Zeytin	63	21	84
Kütlü Pamuk, Çeltik	250	21	271
Patates, Soya	125	21	146
Yağlık Ayçiçeği	88	21	109
Yem Bitkileri	94	21	115
Dane Mısır, Fındık ve Diğer Ürünler	62	21	83
Nadas	38	-	38

Dane mısır ve fındık ve diğer ürünlerde mazot desteği dekara 62 lira, gübre desteği 21 lira olmak üzere 83 lira, kanolada dekara 88 lira mazot ve 21 lira gübre desteği olmak üzere toplam 109 lira, aspir için dekara 76 lira mazot ve 21 lira gübre olmak üzere 97 lira destek ödenecek.

Kuru soğan, yaş çay ve zeytinde dekara 63 lira mazot ve 21 lira gübre olmak üzere 84 lira, yem bitkilerinde dekara 94 lira mazot ve 21 liralık gübre desteği ile 115 lira destek ödemesi yapılacaktır. Nadasa bırakılan tarım arazileri için 38 lira mazot desteği verilecek.

Organik gübre desteği artmadı

İlk kez 2019 yılında ödenmeye başlanan katı organik-organomineral gübre desteği kapsamında organik gübre kullanan çiftçilere 2022 üretim yılı için dekara 20 lira destek ödenecek.

Toprak analiz desteği

Toprak Analiz Desteği, asgari 50 dekar ve üzeri tarım arazilerinde, ilave her 50 dekara kadar bir analiz için Tarım ve Orman Bakanlığı (Bakanlık)'nca yetkilendirilmiş Toprak Analiz Laboratuvarlarına analiz başına geçen yıl 40 lira olan destek 50 liraya çıkarıldı.

Organik tarımda destek artışı yok

Organik tarım yapan çiftçilere desteklemeler ürün sertifikasına göre ödeniyor. Üç kategoride ödenen organik tarım desteğinde herhangi bir artış yapılmadı.

1.kategoride bireysel ürün sertifikası ile üretim yapanlara geçen yıl olduğu gibi dekara

100 lira, aynı kategoride üretici grubu ürün sertifikası ile üretim yapanlara 50 lira ödenecek. İkinci kategoride bireysel ürün sertifikası ile üretim yapanlara 40, grup sertifikası ile üretim yapanlara 20 lira üçüncü kategoride ise dekar 10 lira destek ödenecek.

Organik Tarım Desteği	Sertifika Türü	(TL/da)
Birinci kategori ürünler	Ürün sertifikası (Bireysel)	100
	Ürün sertifikası (Üretici grubu)	50
İkinci kategori ürünler	Ürün sertifikası (Bireysel)	40
	Ürün sertifikası (Üretici grubu)	20
Üçüncü kategori ürünler	Ürün sertifikası (Bireysel/Üretici grubu)	10
Organik Hayvancılık Desteği		(TL/kovan)
Arılı kovan		15

İyi tarım desteğinde artış yapılmadı

İyi tarım destekleri bireysel veya grup sertifikasyonu seçeneğine göre düzenlenmiş iyi tarım uygulamaları sertifikasına sahip çiftçilere destek ödemesi yapılıyor. Desteklerde 2020 yılına göre herhangi bir artış yapılmadı. Geçen yıl olduğu gibi iyi tarım uygulamalarında dekar başına 150 lira ile 10 lira arasında değişen oranlarda destek ödemesi yapılacaktır.

İyi Tarım Uygulamaları Desteği		Sertifika Türü	(TL/da)
Birinci kategori ürünler	Örtü altı üretim	Bireysel sertifikasyon	150
		Grup sertifikasyonu	75
	Açıkta üretim	Bireysel sertifikasyon	50
		Grup sertifikasyonu	25
İkinci kategori ürünler		Bireysel sertifikasyon	40
		Grup sertifikasyonu	20
Üçüncü kategori ürünler		Bireysel /Grup sertifikasyon	10

Fark ödemesinde 18 üründen sadece yaş çay desteği arttı

2022 üretim yılında prim desteği olarak adlandırılan fark ödemesinde 18 üründen sadece yaş çay desteği 17 kuruş artırılarak 13 kuruştan 30 kuruşa çıkarıldı. Diğer ürünlerin hiçbirinde destek artışı yapılmadı. 2020 ve 2021 üretim yılında olduğu gibi 2022 yılında da , yağlık ayçiçeği, kuru fasulye, nohut, mercimekte kilo başına 50 kuruş destek verilecek. Kütlü pamukta kilo başına 110 kuruş, soyada 60, kanolada 80, aspride 55, dane mısırd 3, buğday, arpa, çavdar, tritikale ve çeltikte 10 kuruş, zeytinyağında 80 ve dane zeytinde 15 kuruş destekleme primi ödemesi yapılacaktır.

Havza Bazlı Fark Ödemesi Desteği	(kr/kg)
Arpa, Buğday, Çavdar, Triticale, Yulaf	10
Aspir	55
Çeltik	10
Dane Mısır	3
Dane Zeytin	15
Kolza (Kanola)	80
Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut	50
Kütlü Pamuk	110
Soya	60
Yağlık Ayçiçeği	50
Yaş Çay	30
Zeytinyağı	80

Fındıkta dekar başına 170 lira destek devam ediyor

Fındık Alanlarının Tespitine Dair Karar ile belirlenen ve ruhsat verilen alanlarda, 2022 üretim yılında Çiftçi Kayıt Sistemi ve Fındık Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilere dekar başına 170 lira alan bazlı destek ödemesi yapılacaktır.

Hayvancılık destekleri

Buzağı/malak/manda desteği kapsamında, programlı aşıları tamamlanmış, 4 ay ve üzeri yaşta, ilkinde buzağılama yaşı en fazla 960 gün veya iki buzağılama arası en fazla 600 gün olan ineklerin doğan buzağılarına buzağı başına destek 500 lira destek ödenecek. Etçi veya kombine ırk boğaların sperması ile suni tohumlamasından veya bu ırkların bakanlıkça izinli boğaları ile tabii tohumlamasından doğan buzağılara buzağı başına 600 lira destek verilecek.

– Ağrı, Ardahan, Artvin, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kars, Muş, Ordu, Rize, Sivas, Şırnak, Trabzon, Tunceli, Van illerinde doğan buzağılara ilave 200 TL/baş ödenecek.

– Soy kütüğüne kayıtlı buzağıların ilave desteklemesi, Bakanlıkça belirlenecek birim fiyat ve şartlar doğrultusunda yapılacaktır.

– Suni tohumlamadan doğan buzağılara ilave 200 TL/baş ödenecek.

– Döl Kontrolü Protokolü kapsamındaki boğalardan, suni tohumlama sonucu doğan buzağılara ilave 100 TL/baş ödenecek.

– Buzağı desteklemesi şartlarını karşılayanlar için; buzağı başına ödeme birim miktarlarının 1-20 başa kadar tamamı, 21-100 başa kadar %75'i, 101-500 baş için %50'si ödenecek

Manda malak desteği

Dişi mandalara 500 TL/baş, soy kütüğüne kayıtlı dişi mandalara ilave 300 TL/baş programlı aşıları tamamlanmak kaydıyla 4 ay ve üzeri malaklara 500 TL/baş, soy kütüğüne kayıtlı malaklara ilave 300 TL/baş, suni tohumlamadan doğan malaklara ayrıca ilave 500 TL/baş destek ödenecek.

İslah amalı süt iğerik analiz desteği

İslah amaçlı süt iğerik analizi yapılan ve Bakanlıkça belirlenen süt kalite kriterlerini sağlayan, suni tohumlamadan doğan saf sütçü veya kombine ırk her bir inek için 100 TL/baş destek ödenecek.

Düve alım desteği

En az 1 baş, en fazla 50 baş düve (manda dahil) alımına, Bakanlıkça belirlenecek düve bedelinin %40'ı yurt içinde doğmuş ve düve merkezlerinden temin edilen düvelere ise %50' si kadar destek ödemesi yapılacaktır.

Hastalıktan ari işletme desteği

Sağlık sertifikasına sahip olan işletmelerde bulunan, damizlik boğalar dışındaki altı ay yaşın üzerindeki erkek hayvanlar hariç, tüm sığırılar için yetiştiricilere hayvan başına 600 lira ödeme yapılacaktır. Ari sığır başına ödeme birim miktarlar 500 başa kadar tam, 501 baş ve üzeri için % 50'sine karşılık gelen tutar ödenecek. Ayrıca Onaylı Süt Çiftliği Sertifikasına sahip olan işletmelerdeki ari işletme desteği alan tüm sığırılar için, ilave olarak hayvan başına 100 TL ödeme yapılacaktır.

Besilik erkek sığır desteği 500 lira

Bakanlık Hayvan Bilgi Sistemine kayıtlı, yurt içinde doğmuş ve besi süresini tamamlamış erkek sığırılarının (manda dahil), mevzuatına uygun kesimhanelerde kestiren yetiştiricilere, Bakanlıkça ırk ve tür bazında belirlenecek karkas ağırlığı kriterini sağlayan 1-200 baş için (200 baş dahil), Bakanlıkça belirlenen dönemlerde hayvan başına 500 Lira ödeme yapılacaktır.

Yem bitkileri desteklerinde artış yapılmadı

Yayınlanan kararnameye göre, yem bitkileri desteğinde 2020 ve 2021 yılına göre hiç bir artış yapılmadı. 2021'de olduğu gibi 2022'de de korunga(kuru/sulu) için dekara 90 lira, tek yıllık yem bitkilerinde(sulu/kuru) dekara 60, silajlık ekilişlerde(sulu) 100, yapay çayır mera için dekara 150, çok yıllık yem bitkilerinde(sulu) 90 lira ve uru ekilişlerde ise 40 lira destek ödemesi yapılacaktır.

Çoban desteği 12 bin lira

Küçükbaş hayvancılık desteklemeleri kapsamında çoban istihdam desteği, 100 baş ve üzeri anaç koyun keçi varlığına sahip işletmelere veya çobanlara yıllık 12 bin lira ödenecek.

20.10.2022

Koyun ve keçi desteği 50 lira

Damızlık koyun keçi yetiştiricileri birliklerine üye yetiştiricilerin, bakanlık kayıt sistemine kayıtlı anaç koyunlarına ve keçilerine hayvan başına 50 lira, anaç keçi başına 50 lira destek verilecek.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Ülkeler çevre konusunda sorumluluk almalı

Cumhurbaşkanı Erdoğan Çevre Forumu'na video mesaj gönderdi. Erdoğan mesajında, "Ülkeler sorumluluk alıp, çevre konusunda daha fazla adım atmalı" ifadelerini kullandı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Anadolu Ajansı tarafından Renaissance Polat İstanbul Otel'de düzenlenen Çevre Forumu'na gönderdiği video mesajda, foruma katılmak üzere dünyanın dört bir yanından İstanbul'a gelen katılımcıları selamladı.

Forumun tüm insanlık için hayırlara vesile olmasını dileyen Erdoğan, Anadolu Ajansı yönetimini ve etkinliğin icrasında emeği ve katkısı olan tüm kurum ve kuruluşları tebrik etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Çevre Forumu'nun en büyük küresel sorunlardan biri olan iklim ve çevre krizine medya perspektifinden bir çözüm üretmek için düzenlendiğini belirtti.

Medyanın sorumluluğundan sürdürülebilir kalkınmaya, doğal afetlere medyanın yaklaşımına kadar iklim ve çevre meselelerinin forum kapsamında tüm boyutlarıyla ele alınacağına inandığını dile getiren Erdoğan, "Sanayileşme, teknolojik ilerlemeler ve insan kaynaklı etkiler çevre üzerinde maalesef çok ciddi tahribat oluşturuyor. Her geçen yıl bu tahribatın etkilerini dünya genelinde daha fazla görüyor ve hissediyoruz. Zamanında ve yeterli önlem alınmazsa çevre felaketleri, hava kirliliği, su ve gıda güvenliği ile biyoçeşitliliğin kaybı geri döndürülemez noktalara ulaşacaktır. Şüphesiz her meselede olduğu gibi bu konuda da tabiata daha çok zarar veren ülkelerin daha fazla sorumluluk üstlenmesi, mücadeleye daha fazla katkı sağlaması önem arz

ediyor. 'İnsanı yaşat ki devlet yaşasın' anlayışımız çevrenin korunmasını da içeren geniş bir yaklaşımı ifade ediyor." diye konuştu.

"TÜRKİYE YENİLENEBİLİR ENERJİDE AVRUPA'DA 5.SIRAYA YÜKSELDİ"

Çevreyi ve tabiatı Allah'ın eseri ve emaneti olarak gördüklerini vurgulayan Erdoğan, şöyle devam etti:

"Tüm insanların ortak hayat alanı olan çevreyi korumanın bir lütuf değil bir yükümlülük olduğuna inanıyoruz. Sera gazı emisyonu bakımından tarihi sorumluluğumuz yüzde 1'in altında olmasına rağmen iklim ve çevre sorunları ile mücadele, ana gündem maddelerimiz arasında yer alıyor. Bu doğrultuda son 20 yılda ülkemizde doğayı ve çevreyi korumak ve iklim değişikliğinin etkilerinin önüne geçmek için tarihi nitelikte adımlar attık. Yenilenebilir enerjinin yaygınlaştırılması, atık yönetimi, orman alanlarının artırılması ve daha pek çok alanda hamdolsun bu samimi gayretlerimizin neticelerini almayı başardık.

Türkiye, yenilenebilir enerjide Avrupa'da 5'inci, dünyada ise 12'nci sıraya yükseldi. Bu başarıyı yenilenebilir enerji seviyemizi toplam enerji seviyemizin yüzde 55'ine ulaştırarak elde ettik. Orman varlığımızı 23 milyon hektara çıkararak Avrupa'da orman varlığını en çok arttıran ülke olduk. 81 ilde 82 milyon metrekare millet bahçesi kurma hedefimize kesintisiz bir şekilde devam ediyoruz. Ülkemizin ilk yerli otomobili Togg'u tamamen elektrikli olarak tasarlarken de çevreye olan sorumluluğumuzun bilinciyle hareket ettik. Geçtiğimiz yıl Paris İklim Anlaşması'nı Meclisimizde onaylayarak iklim değişikliği ile mücadelemizde önemli bir ivme yakaladık. Bu konudaki nihai hedefimiz olan 2053 yılında net sıfır emisyona ulaşmak için gerekli tüm adımları atmayı sürdüreceğiz."

İklim değişikliği ve çevre konusunda bilinçlenmenin artmasında Anadolu Ajansı gibi medya kuruluşlarına büyük sorumluluk düştüğüne dikkati çeken Erdoğan, "Anadolu Ajansı kısa bir süre önce kurduğu Yeşil Hat ile yalnızca ülkemizde değil, dünyada da iklim haberciliğinin öncü kuruluşlarından birisi oldu. Tam 102 yıldır ülkemizin dünyadaki sesi olan Anadolu Ajansı'nın iklim değişikliği ve çevre konusunda görülmeyeni görerek, duyulmayanı duyarak tüm dünyaya anlatacağına inanıyorum. Ajansımıza üstlendiği bu zor ama mühim görevde başarılar diliyorum. Çevre Forumu'nun başarılı geçmesini diliyor, katkı sunan herkese tekrar teşekkür ediyorum." dedi.

Yağlık ayçiçeği ithalatında gümrük vergisi indirildi

Yağlık ayçiçeği tohumu ithalatında gümrük vergisi yüzde 5'e düşürüldü.

Yağlık ayçiçeği ithalatının; AB, Gürcistan, Güney Kore, Malezya, Venezuela D-8 ülkeleri ve diğer ülkelerden yapılanlarına uygulanan gümrük vergisi yüzde 27'den yüzde 5'e düşürüldü.

Resmi Gazete'de yayımlanan ithalat rejimi kararında değişiklik yapan Cumhurbaşkanı kararına göre, bu kapsamda Singapur'dan yapılan ve gümrük vergisi yüzde 6,7 olarak uygulanan ithalatın gümrük vergisi de yüzde 5'e düşürüldü.

Yağlık ayçiçeği ithalatında gümrük vergisi 30 Haziran'a kadar sıfır olarak uygulanmıştı. Bu kapsamda Bosna Hersek ve Kosova'dan yapılan ithalata uygulanmakta olan sıfır gümrük vergisinde ise herhangi bir değişiklik yapılmadı.

Sakarya'da 512 çiftçiye 100 ton yerli buğday tohumu dağıtıldı

Sakarya'da tarım arazilerinin etkin kullanılması amacıyla çiftçilere yüzde 50 hibeyle 100 ton yerli buğday tohumu dağıtıldı.

Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünce yürütülen proje kapsamında, Mısır Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünce Sakarya Valiliği ile İl Tarım ve Orman Müdürlüğü koordinesinde geliştirilen yerli tohumlar, Pamukova, Taraklı, Kaynarca, Söğütlü ve Adapazarı ilçelerinde 5 bin dekar araziye ekilecek.

Adapazarı ilçesindeki Karadere Mahallesi'nde düzenlenen törende, 25 ton buğday bölge çiftçisine takdim edildi.

Törende konuşan Vali Çetin Oktay Kaldırım, dünyanın artık gıda krizi yaşadığını, tarımın ve tarımsal alanların çok ön plana çıktığı dönemlerin yaşandığını belirtti.

Toprakları korumanın, değerlendirmenin, işlemenin ve en iyi şekilde üretim yapar hale getirmenin bu anlamda çok önemli olduğunu vurgulayan Kaldırım, "Her noktada toprak analizleri yapıldı. Çiftçilerimizle ve çiftçi örgütlerimizle yakın iş birliği halinde çalışılıyor." dedi.

Kaldırım, hayata geçirilen projelerle ürün deseninin çeşitleneceğine ve Sakarya tarımının çok farklı noktalara geleceğine işaret ederek, "Söğütlü'de mısır ekilen bir alana aronya bitkisi ekildi. Çiftçimiz ürün almaya başladı. İnşallah 5 sene sonra 50 katı fazla kar edecek. Bu da çiftçimizin cebine daha fazla para girecek demek." diye konuştu.

20.10.2022

"Enstitünün ürettiği yerli çeşitler, ithal emsalleriyle rekabet ediyor"

İl Tarım ve Orman Müdürü Ali Ulvi Özerdem de proje kapsamında 5 ilçede Mısır Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünün ıslah çalışmalarıyla geliştirdiği 100 tonluk buğday tohumunu dağıttıklarını söyledi.

512 çiftçinin 1,5 milyon lira değerindeki projeyle desteklendiğini bildiren Özerdem, bu ve yürüttükleri diğer projelerin Sakarya ve ülkeye bereketli ve hayırlı olmasını diledi.

10 yıllık tahvil faizi yüzde 10,5 seviyesinde

Politika faizinde Merkez Bankası'nın başladığı indirim döngüsüyle hedeflenen tek haneli hedefin yanı sıra tahvil faizlerinde de üst üste alınan makroihtiyati önlemlerle tek hane hedefine doğru gidiliyor.

TL mevduatta menkul kıymet tesisine yönelik atılan yeni adımın ardından pazartesi günü yapılacak 10 yıllık tahvil yeniden ihracında tek haneli faiz görülmesi muhtemel. Bugün Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) kararı açıklanacak. Reuters'in anketine katılan ekonomistlerin beklentisi ekimde de 100 baz puan indirimle politika faizinin yüzde 12 seviyesinden yüzde 11'e çekilmesi yönünde. Reuters anketine katılan 20 ekonomistin 13'ü TCMB'nin bu ay politika faizini 100 baz puan indirmesini beklerken ankete katılan bir kurum haftalık repo faizinin 50 baz puan indirilerek yüzde 11,50'ye çekileceğini, 6 kurum ise sabit bırakılacağını öngördü. Anketteki medyana göre TCMB'nin 2023 yılının ikinci çeyreğinden itibaren faiz artışlarının başlaması bekleniyor. Haftalık repo faizini 2023 ikinci yarısından itibaren yüzde 17-18 seviyesine yükseltmesi bekleniyor. En yüksek tahmine göre 2023'ün ikinci yarısında politika faizi yüzde 40 seviyesine kadar yükselebilir. Politika faizinin bugünkü PPK dahil yılsonuna kadar yapılacak tüm PPK toplantılarında 100 baz puanlık indirimlerle birlikte 2023 yılına yüzde 9 seviyelerinde tek haneli politika faiziyle girilmesi öngörülüyor. TCMB, son iki toplantısının 100'er baz puanlık indirimlerle, enflasyona göre düzeltilmiş politika faizini emsaller arasında açık ara en düşük olan – yüzde 71,5'e çekmişti. Bankanın eylül toplantısından bu yana da yıllık enflasyon oranı yüzde 83,5'e yükseldi.

10 yıllık tahvil faizi yüzde 10,5 seviyesinde

Merkez Bankası politika faizinin yanı sıra alınan makroihtiyati önlemler tahvil faizlerinde de düşüşü getiriyor. Merkez Bankası'nın TL mevduata ilişkin önceki gün getirdiği menkul kıymet tesisindeki yukarı yönlü değişikliğin haftaya pazartesi günü yapılacak olan 10 yıl vadeli devlet tahvilinin yeniden ihracı ihalesinde etkili olması öngörülüyor. 10 yıllık gösterge tahvil faizi dün itibariyle yüzde 10,5 seviyelerinde bulunuyor. Merkez Bankası'nın önceki günkü adımı öncesinde ise yüzde 13,12 seviyesindeydi. Neredeyse 3 puanlık bir düşüş sağlandı. Bankaların Merkez Bankası'nın TL mevduat hedefini tutturmasının çok olası olmadığını vurgulayan bankacılık kaynakları pazartesi günkü ihalede olmasa bile bir sonrakinde 10 yıllık tahvil faizinin tek haneye düşmesine kesin gözüyle bakıyor.

Reuters duyurdu: Selman Türkiye'ye gayriresmi boykotu kaldırdı

Gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın İstanbul'da Suudi yetkililer tarafından öldürülmesi sonrası Ankara ile arası açılan Riyad, Türkiye'ye gayriresmi boykot başlatmıştı. Reuters boykotun sonlandırıldığını duyurdu. Habere göre Ortadoğu'nun en büyük yayın kuruluşu olan MBC Group, iki Türk yapım şirketiyle beş yıllık bir ortaklık yaptı. İki ülkenin karşılıklı bağları onarmaya çalıştığı dönemde yapılan bu anlaşma, Suudi Arabistan'ın Türkiye'ye uyguladığı gayriresmi boykotun sonlandırıldığının işareti niteliğinde.

Ortadoğu'nun en büyük yayın kuruluşu olan Suudi sermayeli MBC Group, iki Türk yapım şirketiyle beş yıllık bir ortaklık imzaladığını açıkladı. İki ülkenin karşılıklı bağları onarmaya çalıştığı dönemde yapılan bu anlaşma, Suudi Arabistan'ın Türkiye'ye uyguladığı gayriresmi boykotun sonlandırıldığının işareti niteliğinde.

Suudi yetkililer, 2017 yılında Veliaht Prens Muhammed Bin Selman'ın başlattığı yolsuzlukla mücadele kampanyası çerçevesinde 2018 yılında MBC Group hisselerinin kontrolünü ele geçirmişti. Reuters'ın aktardığına göre MBC Group, Arap izleyici kitleleri tarafından beğeniyle izlenen Türk dizileri ve programlarını 2018 yılı Mart ayında yayından kaldırmıştı.

MBC'den yapılan açıklamada yeni anlaşmanın, Türk şirketleri Medyapım ve Ay Yapım'ın içeriklerinin yayınlamasına ve Suudi Arabistan'da Arapça orijinal yapımların hazırlanmasına olanak tanıyacağını belirtti.

ARAP BAHARI İLE BAŞLAYAN KRİZ KAŞIKÇI İLE ZİRVE YAPMIŞTI

MBC Group, Medyapım ve Ay Yapım'ın ürettiği içeriklerin Türkiye'deki yayın tarihlerine paralel olarak MBC kanallarında ve çevrimiçi yayın platformu Şahid'de de erişime sunulacağını bildirdi.

MBC ayrıca Medyapım ve Ay Yapım'la Arapça yayınlar üretme üzerinde de çalışacaklarını, gelecek yıllarda Suudi Arabistan'da ve diğer bölge ülkelerinde çekimlere başlanacağını açıkladı.

Suudi Arabistan ve Türkiye, 2011'deki 'Arap Baharı' sırasında Ankara'nın, bölgedeki yönetim sistemine tehdit olarak görülen siyasi İslamcı gruplara verdiği destek nedeniyle karşı karşıya gelmişti.

Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın 2018 yılı Ekim ayında Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu'nda öldürülmesi sonrasında iki ülke arasındaki gerilim keskin bir şekilde tırmanmış, Suudi şirketler ve iş çevreleri Türk mallarına gayriresmi boykot uygulamıştı.

“CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'DAN SONRA PRENS SELMAN HAZİRANDA ANKARA'YA GELMİŞTİ”

Ancak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Türk ekonomisinin sıkıntıda olduğu, liranın değer kaybetti ve enflasyonun hızla yükseldiği son dönemde Suudi Arabistan'a ve Riyad'ın bölgesel müttefiklerine yönelik yoğun diplomatik çabaları üzerine ilişkiler yumuşamaya başladı. Erdoğan'ın bu yılın başındaki Suudi Arabistan ziyaretinden sonra Veliaht Prens Muhammed Bin Selman Haziran ayında Ankara'ya gitti.

Bu ziyaret sırasında Türk yetkililer, iki ülke arasında ticaret, uçak seferleri ve televizyon programlarını kapsayan kısıtlamaların kaldırıldığını bildirdi. İki ülkenin birbiri hakkındaki olumsuz yayınlarına da son verildi.

Medyapım ve Ay Yapım, Türkiye'de ve Orta Asya, Ortadoğu ve Latin Amerika'da çok sayıda izleyiciye ulaşan yapımlarla televizyon sektöründe söz sahibi olan iki şirket.

Erdoğan'dan asgari ücret açıklaması: Telafi sözümüzü yerine getireceğiz

Cumhurbaşkanı Erdoğan, maden faciasına ilişkin açıklamalarda bulundu. Erdoğan, "Hiçbir meselenin karanlıkta, hiçbir ihmalin cezasız kalmaması temin edilecek" dedi. Asgari ücrete dair ise Erdoğan, "Daha ileri adımlar atarak telafi sözümüzü yerine getireceğiz" ifadesini kullandı.

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, partisinin TBMM Grup Toplantısı'nda konuştu.

Amasra'da maden ocağında yaşanan kazanın herkesi derinden üzdüğünü söyleyen Erdoğan, "Bu maden ocağımız, 503'ü yer altında olmak üzere 713 çalışanıyla yılda 100 bin ton üretim yapan bir müessesedir. Geçtiğimiz 20 yılda bu madene 77 milyon lira yatırım yapılmıştır. Son 20 yılda bu ocakta yaşanan kazalarda hayatını kaybeden madenci sayımız 6'dır. Mevzuata göre her 250 kişi için bir iş güvenliği uzmanı bulundurulması gerekirken, bu madende her 37 kişiye bir iş güvenliği uzmanı düşmektedir. Ayrıca kurum bünyesinde 30 tahliye görevlisi mevcuttur. Bunların yanı sıra Amasra kömür ocağımız son sistem teknolojilere ve güvenlik sistemlerine sahip bir işletme olarak öne çıkmaktadır." dedi.

"Madendeki gaz izleme sensörleri 24 saat süreyle çalışmakta"

Erdoğan, son dönemde mevzuatta yapılan düzenlemeler doğrultusunda diğer ocaklar gibi Amasra'da da toplamda 50 kalemi bulan iyileştirme çalışmaları yapıldığını belirterek, "Renksiz, kokusuz, tatsız bir gaz olan metan patlayıcı özelliği ile tüm dünyada maden işletmelerin ve madencilerin korkulu riyasıdır. Madendeki gaz izleme

sensörleri 24 saat süreyle çalışmakta. Oran belli değer üzerine çıktığında sesli ve ışıklı alarm vermektedir." diye konuştu.

Erdoğan, metan gazının patlaması için havadaki oranının yüzde 5 ve üzeri olması gerektiğini kaydederek, "Kaza öncesi kayıtlara göre 18.05'de havadaki metan gazı oranının yüzde 1,5 seviyesine çıkması sebebiyle ocaktaki elektrik kesilmiştir. Maalesef 18.09'dan sonrasına ilişkin kayıt mevcut değildir. Tüm önlemlere ve sistemlere rağmen nasıl olupta patlama yaşandığını henüz bilmiyoruz. Kurum ve uzmanlarımız çalışmaları tamamladıktan sonra öğreneceğiz. Patlamayla ilgili kesin rapor çıkana kadar söylenen her şey spekülasyondan ibaret kalacaktır. Bize düşen bu rapor önümüze gelene kadar yapabileceklerimize bakmaktır. Kazanın yaşandığı andan itibaren devletimiz tüm bakanları, kurum ve personeliyle olaya müdahale etmiştir" açıklamasında bulundu.

Kazadan sonraki 18 saat içinde de arama kurtarma faaliyetlerinin tamamlandığını bildiren Erdoğan, "Ocağın 16-24 vardiyasındaki 110 çalışandan 41 kardeşimiz maalesef patlamada hayatını kaybetmiştir. Yaralılarımızdan durumu ağır olan 6'sı Çam Sakura'da tedavi edilmektedir. Cumartesi günü Amasra'ya giderek hem ilgili yerinde bilgi aldım hem bazı şehitlerimizin cenaze törenlerine katıldım." dedi.

"Herhangi bir eksiklik söz konusu değil"

Pazar günü Çam ve Sakura Şehir Hastanesi'nde bulunan yaralıları ziyaret ettiğini anımsatan Erdoğan, tedavisi devam eden madencilerin bazılarının durumlarının iyiye gittiğini kaydetti. Erdoğan, madenci yakınlarıyla da hastane ziyaretinde bir araya geldiğini belirterek, "Soruları varsa cevaplandırılmı istedim. Hepsi bize şükranlarını bildirdiler. Orada kendilerine gösterilen ilgi sebebiyle memnuniyetlerini ifade ettiler. Hastanedeki tüm işçi kardeşlerimizin sağlığına kavuşarak onların da evlerine dönmesi en büyük beklentimizdir. Beşer olarak atılması gereken adımları attık, atıyoruz. En ileri teknoloji Çam ve Sakura Hastanemizde mevcuttur. Herhangi bir eksiklik söz konusu değil. Şu anda ilgilenen doktorlarımız gerçekten alanlarında kendilerini ispatlamış profesör arkadaşlarımız. Gerek yangınla ilgili tedavide, gerek enfeksiyonda kendini ispatlamış hocalarımız şu anda bu hastalarımızla ilgileniyorlar. Bartın'daki hastanelerde tedavi edilen madencilerimizin tamamı taburcu edilmiş durumda. Kazanın haber alınmasıyla birlikte Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız ve ekibi Bartın, Zonguldak ve Kütahya'dan gelen destek ekibiyle birlikte toplam 110 tahliye ile 250 lojistik personelini kaza mahallinde görevlendirmiştir. İçişleri Bakanlığımız; çeşitli illerden 116 kişilik AFAD arama kurtarma ekibini bölgeye yönlendirmiş, emniyet teşkilatımız; 514 personeli ile sahanın; jandarma teşkilatımız 216 personeli ile bölgenin, sahil güvenlik teşkilatımız; 45 personeli ile deniz tarafı güvenliğini temin etmiştir. Sağlık Bakanlığımız; 15'i UMKE olmak üzere 262 personel, 51 ambulansı, 2 ambulans uçağı ile kazazedelere hizmet vermiştir." açıklamasında bulundu.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın 35 personeli ile kazazede ve yakınlarına psikososyal destek sağladığını ifade eden Erdoğan, "Diyanet İşleri Bakanlığımız ve

vakfımız 310 personeli ile kazazede yakınlarına ve vatandaşlarımıza manevi destek vermiş, yardımlarda bulunmuştur. Kızılay'ımız sahadaki yerini alırken, çok sayıda sivil toplum kuruluşumuz çalışmalara iştirak etmiştir." dedi.

"Afet öncesi yapılan denetimleri de mercek altına aldık"

Adalet Bakanlığı'nın soruşturmayı yakından takip ettiğini söyleyen Erdoğan, "Kurumlarımız canla başla görevlerini yapmaktadır. Ayrıca afet öncesi yapılan denetimleri de mercek altına aldık. Ayrıca afet öncesi yapılan denetimleri de mercek altına aldık. Çeşitli bakanlıklara bağlı ilgili kurumlar tarafından yürütülen denetlemelerin en yoğun uygulandığı yerlerden biri Amasra madeni ocağımızdır. Maden ocağımız ağustos ayında 7 gün süreyle denetlenmiştir. Tüm madenlerimiz gibi burası da yılda en az 4 defa denetlenerek eksikler tespit edilmekte, ikazlar yapılmakta, gerekirse müeyyideler uygulanmaktadır. Buna rağmen bir kaza meydana gelmişse önüyle arkasıyla sebeplerini araştırmak, bulmak ve gerekeni yapmak bizim en başta gelen vazifemizdir." diye konuştu.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in kaza ile ilgili geniş bilgilendirmeler yaptığını söyleyen Erdoğan, "Meclis gurubumuz bir araştırma komisyonu kurulması için gereken girişimleri başlattı. Maden kazalarında hayatını kaybedenlere verilecek maddi desteklerle ilgili adımları kolaylaştıracak düzenleme için ilgili arkadaşlarımız çalışmalarını sürdürüyor. Kazada hayatını kaybeden madencilerimizin yakınlarına Enerji, İçişleri, Çalışma ve Aile Bakanlıklarımız ile sendikamız toplamda 1 milyon 550 bin lira ile 1 milyon 700 bin lira tutarındaki ödemelere başlamışlardır. Hayatını kaybeden madencilerimizin yakınlarından kamuda işe girme ile ilgili süreçler kendi mecrasında ilerlemektedir. Madencilerimizin çocuklarına eğitim hayatları boyunca burs verilecek ve eğitim masraflarını karşılayacaktır. Kimsenin en küçük şüphesi olmasın hayatını kaybeden madencilerimizin geride bıraktıkları aileleri devlete emanettir. Bunun siyasi istismarı olmaz, bu siyasi istismarı yapanları ben milletime havale ediyorum. İktidara gelirlerse işte çocuklarının hepsinin haklarını verecekmiş, ne yaptığımızdan haber yok. Soma'da ne yaptığımızdan haberi yok. Soma'da yaptığımız gibi biz başbakanlığım döneminde bin 500 aileden onların çocuklarını hamdolsun işe yerleştirdik. Biz bunları yaptık. Sen nereden geliyorsun ya, bu geriden geliyor. Zaten nal toplamaya alışmış, hala nal toplamaya devam ediyor. Hepsinin ailesinden birer çocuk, yakınlarından, kardeşlerinden hepsine gerekli olan destekleri verdik, veriyoruz, vereceğiz. Bizim ulaştığımız yere senin hayallerin bile ulaşamaz, bunu böyle bilesin." ifadelerini kullandı.

"İhmali görülen hiç kimsenin gözünün yaşına bakılmayacağından milletimiz emin olsun."

Hiçbir madenci yakınının hiçbir mağduriyet yaşamaması için sürecin takipçisi olduklarını kaydeden Erdoğan şunları söyledi:

"Kaza raporu çıkmasıyla birlikte ihmali görülen hiç kimsenin gözünün yaşına bakılmayacağından milletimiz emin olsun. Dünyanın her yerinde olduğu gibi

Ülkemizde de kömür madeni kazası yaşanmakta ve bunların bir kısmında pek çok insan hayatını kaybetmektedir. Maden kazaları her yerde yaşanabilmektedir. Bunlar arasında bazılarında bakıyorsunuz Fransa'da bin 99 ölüm, in'de 2 bin 388, Almanya'da 405 ölümün yaşandığı kazalara da şahit oluyoruz. Ülkemizde sadece kayıt tutulmaya başlandığı 1930 yılından bugüne 2 bin 14 vatandaşımız maalesef maden kazalarında şehit olmuştur. Nispeten yakın tarihe şöyle bir baktığımızda 1983'te Zonguldak'ta 103 ölüm, 1990'da Amasya'da 59 ölüm, 1992'de Zonguldak'ta 263 ölüm, 2003'te Yozgat'ta 38 ölüm, 2014'te Manisa'da 301 ölüm yaşanan kazalar görüyoruz. Amasra'da 41 kayıplı son hadise de yüksek ölümlü kazalar arasında yer alıyor. Bizim inancımız tek bir insanımızın burnunun dahi beşer hatasından kaynaklanan sebeplerle kanamasına rıza göstermemeyi emreder. Can söz konusu olduğunda en küçük affımız, esnekliğimiz söz konusu olamaz. Amasra'daki madende hayatını kaybeden her bir madencimizin acısını yüreğimizde hissediyoruz. Bunu söylerken birileri gibi istismar yapmıyor gerçek hissiyatımızı ifade ediyoruz. Onların geride bıraktığı ailelerinin, sevdiklerinin yüzündeki hüzün ve sergiledikleri vakur duruş adeta mrmzden ömür götürüyor. Biz aynı zamanda kadere inanan insanlarız."

Erdoğan, "zellikle kaza ve kadere inan insanlarız. Elbette tespit edilirse suçlunun yakasına yapışacağız, sistemde belirlenen aksaklıklar, eksiklikler varsa giderilmesini sağlayacağız, şehitlerimizin geride kalanlarına tüm imkanlarımızla sahip çıkacağız. Bunları yapmak hem bulunduğumuz makamın sorumluluğunun gereğidir. Hem de milletimizle aramızdaki gönül bağının tabii bir neticesidir. Hadisenin nasıl yaşandığı tam olarak bilinmiyorken meseleyi başka taraflara çekenler, hele hele işi kader kavramını aşağılamaya kadar vardırırlar tehlikeli bir mecrada ilerlediklerini bilmelidir. Sen inanmayabilirsin, senin bileceğin iştir ama Bay Kemal ve avenesi ben kaza ve kadere iman etmiş bir insanım ve böyle yürüyorum. Bu bizim inancımızın gereğidir. Biz her vakit olduğu gibi bugün de sözümüzü milletimize söylüyoruz. Amasra'daki maden kazası yürütmesiyle, yasamasıyla, yargısıyla devletin tüm kurumları tarafından takip edilecek, hiçbir meselenin karanlıkta, hiçbir ihmalin cezasız kalmaması temin edilecektir." dedi.

"Gereken neyse bu milletin parlamentosu bunlara da haddini bildirmelidir"

Kılıçdaroğlu'na seslenen Erdoğan, "Bugün Meclis başkanımla bunu konuştuk. Bay Kemal önce adamlarına sahip ık, Meclisin kürsüsüne kalkıp çekiçlerle gelip orada telefon kırmaya ynelmesinler. Bu ahlaki değildir, edebe, adaba terstir. Meclisin edebine de, adabına da terstir. Siz bunları yapadurun, ben diyorum ki parlamento Meclis İ Tüzüğünü süratle değiştirmelidir. Bu i tüzükle bu işler yürümez, daha çok kişiler daha önce olduğu gibi silahla gelir orada adam öldürür, çekiçle gelir telefon kırar, başkalarının kafasını da kırar. Bunlara eyvallah mı edeceğiz, doğru mu yapıyorsunuz diyeceğiz. Gereken neyse bu milletin parlamentosu bunlara da haddini bildirmelidir. Dünyadan da ülkemizde de yapılananlardan haberi olmayanları hezeyanlarıyla baş başa bırakıyoruz. Milletimiz bu ülkede kimin elinin kanlı, kiminin geçmişinin kirli, kimin yüreğinin nasırlaşmış, kimin yalan ve iftira çukurunda debelenip durduğunu çok iyi bilir. Böyle acılı bir günde bizi bunları söylemek zorunda bırakanları

kamuoyunun takdirine bırakıyorum. Maden şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum." dedi.

2023 bütçesinin Cumhurbaşkanlığı adına TBMM'ye sunulduğunu ifade eden Erdoğan, "Hazırlıkları Cumhurbaşkanı Yardımcımız koordinasyonunda tüm kurum ve kuruluşların katılımıyla yürütülen 2023 bütçemizin şimdiden hayırlı olmasını diliyorum. AK Parti hükümetlerinin 21., Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin de 5. bütçesidir. Bütçemizi yatırım, istihdam, üretim, ihracat ve cari fazla yoluyla ülkemizi büyütme esasına dayanan ekonomi programımıza uygun şekilde hazırladık. Tüm hükümetlerimiz döneminde olduğu gibi bu teklifi hazırlarken de bütçe disiplininin taviz vermedik. Ülkemizdeki enflasyonun bütçe değil konjonktür kaynaklı çözümünün de uyguladığımız program olduğunun en büyük ispatı bu yılın bütçe gerçekleşmesi ve 2023 bütçe teklifidir. Şayet enflasyon bütçe kaynaklı olsaydı bugün iflas etmiş, memuruna, emeklisine maaş ödeyemeyen bir Türkiye manzarasıyla karşı karşıya bulunurduk. Hamdolsun ne böyle bir sıkıntımız var ne de bundan sonrası için benzer bir tehditle karşı karşıyayız. Günde 6 kez devlet dairelerinin elektrikleri kesilirdi. Şu anda böyle bir şey söz konusu değil." dedi.

"Rusya'dan gelen Türk gazı ile burada bir hub oluşturacağız"

Türkiye'nin herhangi bir doğalgaz probleminin olmadığını kaydeden Erdoğan şunları söyledi:

"Şu anda Avrupa, doğalgazı nereden temin edeceğiz diye fellik fellik arayış içinde. Hamdolsun Türkiye'nin böyle bir sorunu da yok. Türkiye, doğalgazda hub olacak. Görüşmemizde sayın Putin ile bu noktada hemfikir olduk. Rusya'dan gelen Türk gazı ile burada bir hub oluşturacağız, kendi ifadesiyle 'Avrupa doğalgazını Türkiye'den temin edebilir' diyor. Her bütçemiz gibi 2023 teklifinde de bir yanda çalışanından işverenine, öğrencisinden emeklisine, esnafından çiftçisine tüm kesimleri koruyacak, diğer taraftan yatırımları kesintisiz sürdürecektir bir yaklaşımı esas aldık. Geçtiğimiz yıl 11.4 büyüyen, bu yılın ilk yarısında yüzde 7,5'lük büyüme oranına ulaşan Türkiye'nin önümüzdeki sene de benzer tempoyu sürdürmeyi sağlayacak bir bütçe hazırlandı. İstihdamımızın 31 milyonu geçerek tarihimizin en yüksek seviyesine ulaşması, işsizliğin tek haneli rakamlara düşmesi doğru istikamette gittiğimize işaret ediyor. Bundan sadece 15 yıl önce istihdam sayımızın 20 milyonun altında bulunduğunu göz önüne aldığımızda geldiğimiz seviyenin önemi daha iyi anlaşılacaktır. Ülkemizin büyümesinin kimi yerler gibi kağıt üzerindeki hesaplarla değil, üretim ve istihdamla gerçekleşmesi geleceğe güvenle bakmamızı sağlıyor. Küresel ekonomik krizin önümüze çıkaracağı sıkıntıların elbette farkındayız. Hatta kimi sektörlerde bunun etkilerini görmeye başladık. Ülkemizin ve milletimizin dinamizmi öylesine büyük ki herhangi bir yerdeki kaybı diğer bir yerden süratle telafi edebiliyoruz. Reel sektörü bu doğrultuda daha fazla destekleyecek, daha çok üretim, daha çok istihdam etmesini sağlayacak, artık 250 milyar doları aşan ihracatımızın daha yukarı çıkmasına imkan verecek bir bütçe hazırladık."

"Refah kaybını telafi etmekte kararlıyız"

Türkiye'nin turizmde 50 milyon turiste ve 40 milyar dolar turizm gelirine doğru giden bereketli bir sezon geçirdiğine dikkat çeken Erdoğan, "Bunu daha ileriye taşıyacak hazırlıkların içindeyiz. Bütçe açığımızı küresel salgın ve savaş zorluklarına rağmen yüzde 3,5 hedefinin altında tutabileceğimiz anlaşılıyor. Geçtiğimiz yıl sonuna doğru döviz kuru üzerinden ekonomimize kurulan tuzağı aldığımız tedbirlerle bozmuştuk. Yükselen enflasyon sebebi ile özellikle sabit gelirli vatandaşlarımızın yaşadığı refah kaybını telafi etmekte kararlıyız. Ocak ve temmuz iyileştirilmeleriyle bu konuda mesafe kat ettik. Önümüzdeki yılbaşında daha ileri adımlar atarak telafi sözümüzü yerine getirmeyi sürdüreceğiz." açıklamasında bulundu.

Enerji girdilerindeki yüksek artışları vatandaşlara en az düzeyde yansıtmak için büyük fedakarlık yapıldığını söyleyen Erdoğan, "Bütçemizde gelecek yıl için de bu fedakarlığı sağlayacak kaynağı ayırdık" dedi. 2023 bütçesi ile ilgili temel rakamları paylaşan Erdoğan, "Bütçemizin harcama kalemi 4 trilyon 470 milyon lira, gelirleri 3 trilyon 810 milyar lira olarak öngörülmüştür. Bütçe açığımızı geçen yıl olduğu gibi milli gelirin yüzde 3,5'u düzeyinde tutmayı hedefliyoruz. Bugüne kadar yaptığımız tüm bütçeler gibi 2023'te de aslan payını eğitime ayırdık. Her şeyin başı eğitim. Hükümete geldiğimiz 2002 yılında 10,3 milyar lira olan eğitim bütçesi şu anda 2023 için ayırdığımız bütçe 58 kat artışla yaklaşık 650 milyar lira olarak belirledik. Biz eğitim öğretime bu denli büyük önem veriyoruz. Ne varsa eğitim öğretimde var. Biz, yeni nesli inşallah bu şekilde yetiştireceğiz. Sosyal devlet ilkesini güçlendirmeye 2023 bütçesinde de devam ediyoruz. Milletimizin her bir ferdinin ülke imkanından hakkını alması için önümüzdeki sene 258 milyar liraya çıkardık. Mahalli idarelerimizin şehirlerimize daha iyi hizmet verebilmeleri için 401 milyar lira kaynak ayırıyoruz. Güvenlik tehditlerine karşı savunma bütçemizi 469 milyar lira ile oldukça yüksek bir seviyeye çıkartıyoruz. Reel sektöre sağlayacağımız desteklere de 145 milyar liradan fazla kaynak tahsis ediyoruz. Çiftçilerimizi, üreticilerimizi 143 milyar liralık desteklemeyi sürdüreceğiz" diye konuştu.

Her kesime, her alana 2023 hedeflerine uygun bir bütçe hazırladıklarını söyleyen Erdoğan, "TBMM komisyon ve genel kurulundaki müzakerelerin ardından bu bütçeyi milletimizin hizmetine sunacağız. Bütçe maratonunda başarılar diliyorum. TBMM, geçtiğimiz hafta tarihi önemi haiz olduğuna inandığım bir kanunu kabul etti. Biz de onaylayıp yürürlüğe soktuk. Kamuoyunda sosyal medya düzenlemesi olarak bilinen bu kanun gelişmiş ülkeler başta olmak üzere dünyanın pek çok yerinde vardır ve uygulanmaktadır. Ülkemizi biraz gecikme ile de olsa bu düzenlemeye kavuşturduğu için Meclisimize teşekkür ediyorum." diye konuştu.

"Daha fazla geciktirilmesi mümkün olmayan acil bir ihtiyaçtı"

Sosyal medya kanunu ile ilgili konuşan Erdoğan, "Bu kanun keyfekeder bir düzenleme değil, artık daha fazla geciktirilmesi mümkün olmayan acil bir ihtiyaçtı. Her iyi, güzel, doğru şey gibi bu düzenlemeye de karşı çıkanlar var. Başta ana muhalefet buna da karşı çıktı. Çünkü işlerine gelmiyor. Bizim amacımız fiziki alanda olduğu gibi sosyal medya mecralarında da ülkemizin ve vatandaşlarımızın

güvenliklerini ve huzurlarını temin etmektir. Bu görevi yerine getirdiğimiz için adeta ağzından köpükler saçarak höykürenler sosyal medya maceralarındaki kaostan ve linkten beslenenlerdir. Her kesimden insanımızı yalana, şantaja, envai çeşit tehdit ve tehlikelere karşı korumak için kimseden izin alacak değiliz. Amerika'da, Almanya'da, İngiltere'de benzerleri zaten var olan düzenlemeyi Türkiye'ye çok gören zihniyet ya müstemleke zihniyetidir, ya beşinci kol elemanıdır. İşlerine geldiğinde dünyanın büyük üniversite açıklamasına atıfta bulunuyorlar ya, Oxford Üniversitesi tarafından hazırlanan raporda Türkiye'nin dünyada en çok dezenformasyona maruz kalan ülkesi olduğu belirtiliyor. Bilimsel verilerle de teyit edilen böyle bir tehdit karşısında vatandaşımızı savunmasız bırakamazdık. İnsanımızın her türlü değerini, mahremini hedef alan, her türlü iftira kampanyaları da bir çeşit terör saldırısıdır. Sürekli yalanla yatıp kalktıkları için gerçeğe ilişkisi kopmuş olanların bunları anlaması mümkün değildir. Öğrenci diye, gazeteci diye, demokrasi savunucusu diye milletin karşısına çıkardıkları ya terörist ya darbeci, ya sulu çıkan bir anlayış. Elbette hakikat ışığının güçlenmesini istemez. Milletin her bir kesimi gibi milli irade temsilcisi Meclise, milletvekillerine hakaret edecek kadar kendini kaybedenlerin derdi özgürlük olamaz, demokrasi olamaz, hukuk da olamaz. Hukukun sosyal medya mecralarında da geçerli olması, herkesin, her bireyin, her kurumun menfaatinedir. Bu düzenlemeye karşı çıkanların haklarını, hukuklarını, haysiyetlerini korumak da bizim görevimizdir. Demokrasimizi güçlendirmenin yolunun da buradan geçtiğine inanıyorum. Artık insanlarımız inşallah tüm iletişim araçlarını daha güvenle, huzurla kullanma imkanına kavuşacaktır." ifadelerini kullandı.

"Bu gezinin bir de bilinmeyen tarafları var, karanlık tarafları var"

Erdoğan'ın gündeminde Kılıçdaroğlu'nun ABD ziyareti de vardı. Erdoğan, "Türkiye'nin her meselesi bir gün bir yöntemle çözülür ama Kemal Kılıçdaroğlu'nun aktörü olduğu, en önemli temsilcisi olduğu muhalefet sorunu çözülür mü bilmiyorum. Demokraside muhalefetin iktidar kadar önemli olduğu gerçeği ile bunu samimiyetle istiyoruz. Bu zat seçime ayların kaldığı bir dönemde Amerika'ya gitti. ABD gezisinin medyaya yansıyan kısımlarında ülkeye ve millete hiçbir hayrı dokunmayan görüntüleri değerlendirme gereği bile duymuyorum. Benzin istasyonuna girmiş, orada hamburgerci varmış, orada 8 saat geçmiş, bu görüntüleri vermek için oralara kadar gitmeye gerek yoktu. Ülkemizde de benzer fotoğraflar verilebilirdi. Bu gezinin bir de bilinmeyen tarafları var, karanlık tarafları var. Ama o şaibeli kısmın hesabını sormak, bu zatı Amerika'ya gönderen partisine düşer. ABD'de görüştüğü FETÖ iltisaklı kişilerle ve kuruluşlarla ilgili muhasebeyi yapmak da 6'lı masadaki ortaklarının görevidir diye düşünüyorum. Vermediği görüntüler var bir de. Mesela New York'ta düşünebiliyor musunuz TÜRKEN Vakfı'nın yurt inşaatı önünde hezeyanlar savururken hemen yakınındaki Türkevi'ni ziyaret etme ihtiyacı duymayacaksınız. Sen nasıl bu ülkenin ana muhalefetsin ya. Türkevi'ne gittiği anda Türkevi onun bütün fiyakasını siler süpürür atar. TÜRKEN'in orada yaptırdığı bina ile ilgili benim çocuklarıma laf atıyor. Oğlum yaptırmış filan. Attığın bütün bu yalanlarda açtığım davaların hepsini de kazandım, kazanıyorum. Şimdi bununla ilgili de davayı

avukatlarım açacaklar, inanıyorum ki buradan yine bir şeyler gelecek. Çünkü yalan ortada, böyle bir şey yok." şeklinde konuştu.

Kılıçdaroğlu'na çağrıda bulunan Erdoğan, "Hodri meydan, gücün yetiyorsa, yüreğin varsa, kendi özgür iradenle hareket edebiliyorsan seçimlerde çık karşımıza; birikimlerimizi, vizyonlarımızı, programlarımızı, projelerimizi, heyecanlarımızı yarıştıralım. Bugün bir aday belirlemeyi dahi beceremeyenlerin yarın dünya siyasetinin kurtlar sofrasında ülkemizin ve milletimizin haklarını, çıkarlarını, geleceğini nasıl temsil edeceklerini doğrusu merak ediyoruz. Türkiye'de hala fırsat bulduğu her yerden kafasını çıkartan vesayetle mücadele yürek ister yürek." dedi.

Konut fiyatlarındaki bu hızlı artışa niye şaşıyoruz ki!

Alaattin AKTAŞ

20 Ekim 2022 Perşembe

✓ **Konut fiyatlarının bir yılda yüzde 200'e yakın artması gayet normal. Normal; çünkü artışı körüklemek için adeta elden gelen her şey yapıldı.**

✓ **Faiz düşer ve TL'den kaçış başlarsa vatandaş tabii ki konuta hücum eder.**

✓ **TL değer yitirdikçe yabancı tabii ki daha rahat konut alabilir hale gelir.**

Merkez Bankası'nın belirlemelerine göre konut fiyatları ağustos ayı itibarıyla son bir yılda yüzde 184.6 artış gösterdi. Artış oranı yeni konutlarda yüzde 176.4, yeni olmayan konutlarda ya da diğer bir ifadeyle ikinci el konutlarda yüzde 185.4 oldu.

Türkiye genelindeki artış oranı yüzde 185 ama özellikle İstanbul'daki artış çok daha yüksek. İstanbul için ölçülen artış oranı yüzde 211. Ankara'daki artış yüzde 193, İzmir'deki yüzde 176.

Bunlar, Merkez Bankası'nın belirlediği oranlar. Sektör içinden verilen bilgilerde gerçekte artışın çok daha yüksek olduğu dile getirilmiyor değil. Ancak unutmamak gerekir ki Merkez Bankası'nın belirlediği oranlar bir ortalamayı gösteriyor. Çok talep gören yerlerdeki ya da çok talep gören tipteki konutların fiyatları elbette daha hızlı artış göstermiş olabilir.

Ama ortalama oranlar bile çok yüksek...

Geçen yıl ağustosta 1 milyon lira olan bir konutun bu yıl 2.8 milyonu aştığından söz ediyoruz.

1 milyon nere, 2.8 milyon nere!

Bu bir yılda TÜFE artışı yüzde 80 dolayında. Düşelim enflasyonu, konut fiyatlarındaki reel artış yüzde 58'i buluyor.

Son bir yılda bazı hisse senetleri hariç yüzde 58 reel getiri sağlayan tasarruf aracı var mı?

Konut almak artık hayal!

Konut fiyatlarının çok yükseldiğinden yakınan geniş bir kitle var. Aslında bu kitle konut satın alma olanağını yitirmekten çok, konuttaki bu fiyat artışının kiralara yansımından rahatsız.

Bir kere kıyıda köşede birikimi olmayan birinin konut satın alma olanağı hiç mi hiç kalmadı. Bırakın düşük faizi, sıfır faizli kredi bile verilse ortalama gelirli bir hanenin konut alması mümkün olmaktan çıktı.

Dolayısıyla yakınma gerekçesi doğrudan konut fiyatı için değil. Konutun fiyatı 3 milyon değil de 2 milyon olsa ne olacak ki! Çoğu vatandaş yine alamayacak, yine alamayacak!

Ama konutun fiyatı 2 milyon yerine 3 milyona çıktı mı, kira da ona göre yükseliyor. Türkiye'de ev sahipliği oranı çok düşük olduğu için de, vatandaş açısından kira tutarı büyük önem taşıyor.

Her ne kadar kira artış oranı yüzde 25 düzeyinde sabitlenmiş görünüyorsa da, biliniyor ki bu sınırlamayı aşmak için ev sahipleri bir dizi yöntem buluyor ya da deniyor. Aslında bu davranışlardan dolayı ev sahiplerini eleştirmek de işin kolayına kaçmak olur. Her şeyin fiyatı serbest, kiranın değil. Kira artışlarının önüne geçmenin yöntemi herhalde böyle yasaklayıcı bir yaklaşım olmamalı.

Kendi ellerimizle yükselttik!

Konut fiyatlarında son bir yıldaki artış yüzde 185; peki bir yıl önceki yıllık artış ne kadardı; yalnızca yüzde 33!

Aslında bu bir yılda yalnızca konut fiyatları artmadı ki... Geçen yıl eylülde ekonomi politikasındaki temel tercihin değişmesiyle birlikte buralara gelineceği iyi kötü görülebilirdi zaten.

Döviz kurunun ve genel anlamda fiyatların yükselmesinden konut fiyatlarını ayrı tutmak, ayrı düşünmek mümkün mü?

Geçen yıl eylülde başlayarak faiz indirilince elinde TL bulunan vatandaş ne yapacağını adeta şaşırdı. Tasarrufunu TL olarak tutmaya devam etse görüyor ki her ay alacağı faizle enflasyonu uzaktan seyredecek. Vatandaşın bir kısmı döviz gitti, bir kısmı aralıktan itibaren kur korumalı mevduata geçti, borsayı ya da altın almayı tercih edenler de oldu.

Bir kesim de doğal olarak gayrimenkule, özellikle de konuta yöneldi. Maliyet kaynaklı artışa bir de talep eklenince konut fiyatları uçtu gitti!

Yetmedi; TL değer yitirdikçe yabancıların konut alma olanağı arttı. Bir de bunun üstüne Rusya-Ukrayna savaşı eklenince bu ülkeden adeta kaçmak isteyenler piyasaya hücum etti.

Sonuçta yüzde 200'e dayanan bir fiyat artışı...

Konut sahibi memnun

Konut fiyatlarının artması tabii ki zor da olsa konut almayı düşünenlerin planını bozdu. Evi olmayanların kira gideri, gelirleri içinde çok daha büyük bir yer tutmaya başladı.

Bunlar konut fiyatlarındaki artışın olumsuz yönleri.

Fiyatlardaki artış kuşku yok ki konut sahiplerini memnun etti. Hem de iki yönden...

Satmak isteyen daha yüksek fiyata müşteri bulabilir oldu.

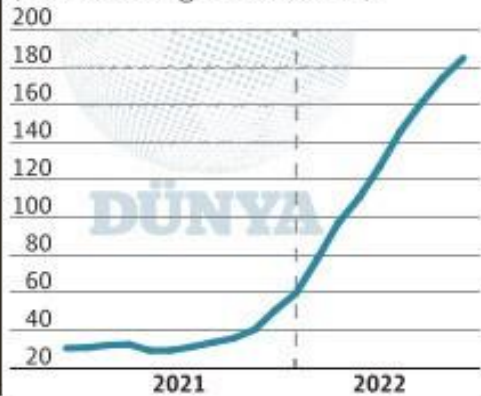
Bir tek evi olan ve o evinde oturan, satışı kesinlikle düşünmeyenler de mutlu oldu. Elindeki varlığın fiyatının artması insanları mutlu eder; o yüzden satılması kesinlikle söz konusu olmayacak konutun değerlendirilmesi bile içten içe bir mutluluk yarattı.

Konut fiyatlarındaki yıllık artış işte böyle tırmandı (%)

	Toplam	Yeni	İkinci el
Ocak 21	30,4	30,4	30,3
Şubat	30,7	32,2	30,6
Mart	32,0	34,0	31,6
Nisan	32,4	35,7	31,6
Mayıs	29,1	32,4	28,1
Haziran	29,2	33,0	28,0
Temmuz	31,1	35,4	29,8
Ağustos	33,4	40,2	32,0
Eylül	35,6	43,7	34,0
Ekim	40,2	48,6	38,8
Kasım	50,6	59,1	48,8
Aralık	59,7	66,7	57,9
Ocak 22	77,5	86,2	76,0
Şubat	96,7	102,5	95,5
Mart	110,1	116,6	109,3
Nisan	126,9	131,1	126,4
Mayıs	145,8	151,9	145,0
Haziran	160,7	164,8	160,7
Temmuz	173,9	172,9	174,7
Ağustos	184,6	176,4	185,4

Konut fiyatlarındaki yıllık artış

(Ocak 2021- Ağustos 2022, %)

MERKEZ BANKASI BİR DÜZELTME YAPMALI

Daha önce de yazdım; konutta toplam fiyat artışının, yeni konutlardaki artışla yeni olmayan konutlardaki artış oranının arasında olmaması mantıksız bir sonuç.

Bu durumu ağustos verilerinde Ankara ve İzmir için gördük. Oranları hatırlatalım:

- Ankara’da yeni konutlarda yıllık fiyat artışı yüzde 198.4, yeni olmayanlardaki yüzde 195.3, ortalama ise yüzde 193.5.

- İzmir’de yeni konutlardaki yıllık artış yüzde 170.5, yeni olmayanlardaki yüzde 173.9, ortalama yüzde 175.7.

Mantık, toplam ya da ortalama artışın, yeni ve yeni olmayanlardaki artışın arasında olması gerektiğini söylüyor.

Merkez Bankası bu duruma şöyle bir açıklama getiriyor:

“Konut fiyat endeksi, yeni konutlar fiyat endeksi ve yeni olmayan konutlar fiyat endeksi, hesaplama yöntemi gereğince, farklı örneklem ve farklı tabaka yapısı kullanılarak üretilen birbirinden bağımsız endekslerdir.”

Farklı endeksler ayrı ayrı açıklasanız; tamam. Bu farklı endeksleri açıklayıp adeta ortalaması gibi görülen başka bir endeks daha verdiğinizde işler karışıyor.

Sonuçta konut fiyatlarındaki artış ilan ediliyor. **Atomu parçalamıyoruz!** Bu yöntem bir şekilde düzeltilmeli. Yoksa her ay benzer durumlarla karşılaşmak kaçınılmaz.

Politika faizi düşüyor, peki borçların faizi düşecek mi?

Şeref OĞUZ

20 Ekim 2022 Perşembe

Politika faizi %12 seviyesinde. Düşmeye devam ediyor. Bu gidişle yıl bitmeden **tek haneyi** göreceğiz. Faiz düşüyor da **borçlu yararlanabiliyor mu?** Kredi alınabiliyor mu? **Attığın taş ürküttüğün kurbağaya değişiyor mu?** Kimin için ne faydası var? **Borç kavramına** biraz daha detaylı bakalım...

Arapça'da borç kavramını ifade eden kelime yoktur. Tuhaf olan borç kelimesinin **Sırpçadan** dilimize yerleşmesidir. **Mecelle** hukukunda borçlanmaya dair olan kelimeler; **mûcap, iltiam, teklif, taahhüd, vecibe, vacib** veya **deyn**'dir. Öncelikle; kadim bir öğütle başlayalım; **borçtan sakının**. Borç; gece gama, gündüz zillate sebep olur. **Borç; tembellik ve yoksulluktur** ve Victor Hugo'nun ifadesiyle **köle olmanın** başlangıcıdır.

Borç; iki şeyi sevmez; **zaman** ve **faiz**... Öfkesi, **zamandan ziyade faizedir**. Zira faiz, artış demektir. Zamana bağlı olarak **borcun tırmanması** anlamı taşır. Basit faiz; vade sonunda oluşan faiz ile ana para toplamı üzerine ilave edilmeyendir. Ancak bileşik faiz; borcun her vade sonunda vardığı **(faiz+anapara)** toplamı üzerinden katlanandır.

BORÇ ÖDEME DÜNYASI BU DÜNYA

Sokağın borcu; kirlenmesi, **apartmanın** borcu, aidatı, **yemeğin** borcu kilodur. Borç en çok, ödenip ödenmeyeceğini merak eder. Hırsı, **faiz tutkusundan** gelir. **Yabancıya borç**, alacaklının tanış olmamasıdır. **Hazinenin borcu**, neye kefil olduğuna dairdir. Hazine garantisizle alınabilen dış borçların riskini ifade eder.

Net borç; taksit ve faiz ödemeleri ardından kalan ve hala ödenmesi gereken miktarı anlatır. **İç borç**, ülkenin kendi yurttaşlarına borçlanmasıdır. **Dış borç** ise başka ülke hazine, banka veya kurumlarına olan borçları ifade eder.

İKİ SORU İKİ CEVAP

Borç bireyler için, şirket için ne anlam ifade eder?

Kredi; borcun kurumsal halidir. **Banka benzeri** kurumların verdiği borcun adıdır kredi... Bir insan hayatındaki borç; **eksik ve gedik kapama aracı** olabilir. Fakat söz konusu şirket ise borç, ya **genişlemeye**, **yenilenmeye** ya da **varlığını sürdürmeye** dair olan ihtiyaçtır.

Borç neden beslenir?

Borç, **faiz ve zamandan** beslenir. Eğer faiz sıfır ise, buna **ödünç para** deriz. Geri almamak üzere verilen paraya borç değil; **hibe** deriz. **Zaman**; faiz oranının ne kadar süre için işleyeceğini belirler. Zaten faiz, **borç paranın maliyeti** olacaktır.

NOT

ATEŞİ, BORCU, HASTALIĞI ASLA KÜÇÜMSEME

Bilinir ki **ateşin**, **borcun**, **hastalığın** ve **düşmanın küçüğü** yoktur. Hintli filozof **Baydeba**; **Kelile** ve **Dimne** adlı kitabında, iki çakal üzerinden borçlulara öğüt vermektedir; “**ateşi, borcu, hastalığı ve düşmanı asla küçümseme.**” Ne kadar küçük olsalar bile...

Sokullu, Kanuni huzurundadır; -**efendim Kırım Hanı Giray, yine borç istiyor.** –Peki sen ne düşünüyorsun? –**Efendim daha önce verdiğimiz borçları ödemedi, vermeyelim derim.** –Ver, ver; **borç alan, emir de alır...**

Abdulkadir Selvi

Erdoğan'ın seçim stratejisi

Artık kesin kanaat getirdim.

Ne altılı masa ne CHP, Kılıçdaroğlu'nu cumhurbaşkanı adayı yapacak kişi Cumhurbaşkanı Erdoğan.

Ne zaman ki Kılıçdaroğlu'nun adaylığının üzerinde gölge bulutları dolaşmaya başlıyor, Erdoğan'dan güçlü bir destek geliyor. Başörtüsü çıkışı ve ABD gezisi nedeniyle Kılıçdaroğlu eleştirilmeye başlanınca Cumhurbaşkanı Erdoğan sahneye çıktı ve Kılıçdaroğlu'na, "Hodri meydan, adaysan karşıma çık" dedi.

Erdoğan'ın seçim stratejisinin inceliklerini aktaracağım ama önce AK Parti grubundan gözlemlerimi paylaşmak istiyorum.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, grup toplantısının başında AK Parti'ye katılan İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin rozetini taktı. Erdoğan kadınlara her zaman öncelik veren bir siyasetçi. Kürsüye Çelebi'nin eşini de davet etti. Erdoğan, Çelebi'ye 'Kaç çocuk var' diye sordu. '1 çocuk' yanıtını alınca çocuk yapmaları tavsiyesinde bulundu. Erdoğan'ın böyle babacan bir tarafı var.

ÇİFTE STANDART

Mehmet Ali Çelebi, sol gelenekten AK Parti'ye geliyor. Ama sıcak bir şekilde karşılandı. Bu ülkede AK Parti'ye katılırsan hain olursun, sosyal medyada lince uğrarsın. Mehmet Ali Çelebi de fazlasıyla bundan nasibini aldı. AK Parti'den ayrılan bir il delegeşi muhalefete geçerse demokrasi kahramanı olur ama AK Parti'ye bir milletvekili katılırsa hain. Biz bu ikiyezlülüğe, bu çifte standarda 28 Şubat'ta fazlasıyla tanık olduk. Bunların zihniyeti değişmez.

SORUMLULAR HESAP VERECEK

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın öncelikli gündeminde Amasra'daki kazada şehit olan madenciler vardı. Erdoğan hadisenin tüm yönlerine değinen bir konuşma yaptı.

1- Sorumluların hesap vermesi konusunda kararlı konuştu. "İhmalî olanların gözünün yaşına bakmayacağız" dedi. Cumhurbaşkanı kazanın soruşturulması, sorumluların

ortaya çıkarılması konusunda yapılan çalışmaları anlattı. “Can söz konusu olduğunda en küçük bir affımız, en küçük bir esnekliğimiz söz konusu olamaz” diye konuştu.

MADENCİ AİLELERİNE DESTEK

2- Madencilerin geride bıraktığı yakınlarının mağdur olmaması için alınan tedbirleri anlattı. İnsanların bazen devlete bir gün ihtiyacı olur, o da başına bir felaket geldiğinde. Acılı madencilerimizin de “İşte devletim benim yanımda” diyebilmesi gerekir. Cumhurbaşkanı madencilerin yakınları için yapılan yardımları o nedenle ayrıntılı olarak anlattı.

KADER TARTIşMASI

3- Tüm bu önlemleri aldıktan sonra işin bir de inanç boyutu var. Eşini, çocuğunu, babasını kaybetmiş olan insanın acısını ne dindirir? Cumhurbaşkanı gerekli her önlem alındıktan sonra manevi teselli olması açısından kader diyor. Yoksa hiçbir tedbiri almadan bu iş kader deyip üzerine yatmıyor. Tam aksine, “Elbette ki sorumluların yakasına yapışacağız. Ama biz kadere inanan insanlarız. Gerekenleri yaptıktan sonra mukadderata, Rabb’imizin yazgısına teslim olacağız” diyor. Bunda yanlış olan ne var? Erdoğan’ın en çok bu yönünü beğeniyorum. Değerleri, inançları söz konusu olduğunda tüm dünya karşısında olsa dahi eyvallah etmiyor. Ayrıca bizim milletimiz başına bir felaket geldiğinde işin kader boyutunu unutmaz.

PUSUDA BEKLEYENLER

Erdoğan, kader dediği anda işte fırsatı bulduk diye yüklenen bir kesim var. Maalesef bunların bir kısmı da geçmişte AK Parti’de önemli görevler yapmış isimler. Pusuda bekliyorlar. “Erdoğan kader desin, oradan yüklenelim. Böylece muhalif medyadan alkış alalım” diye uğraşıyorlar. Yazık.

AK Parti grubuna gelince, salonda coşkulu bir hava vardı. Sivas’tan, Konya’dan, Eskişehir’den, Nevşehir’den, Tekirdağ’dan, İzmir’den gelen partililer grup salonunu hıncahınç doldurmuştu. Perdeyi Sivaslılar açtı. “Dik dur eğilme yiğidolar seninle” sloganını diğer tezahüratlar takip etti.

MUHALEFETİN AMERİKAN RÜYASI

Cumhurbaşkanı Erdoğan’dan partililerin beklediği siyasi mesaj ise gecikmedi. Kılıçdaroğlu’nun ABD gezisinden giriş yapınca Erdoğan’ın CHP liderini hedef alacağını anladım. Kılıçdaroğlu bir ABD gezisi yaptı. Karanlıkta kalan 8 saat ile her şeyi berbat etti. Erdoğan fırsatı kaçırmadı. Kılıçdaroğlu’nun karanlık 8 saatinin hesabını partisine ve 6’lı Masa’daki ortaklarına havale etti. Muhalefet ne yapıyor, anlamakta zorlanıyorum. Tam da seçim sürecine girildiği bir ortamda peş peşe Amerika’ya gidilir mi? Nedir bu Amerikan rüyası? Kılıçdaroğlu geldi, İYİ Parti gitti. 6’lı Masa herhalde sıraya koyar. Siz birbiri ardına Amerika seferine çıkarsanız, millet de bunlar icazet almaya gidiyor diye düşünür.

HODRİ MEYDAN

Kılıçdaroğlu'nun ABD gezisinin işin peşrevi olduğunu sonradan anladık. Erdoğan, Kılıçdaroğlu'na son dönemlerin en büyük meydan okumalarından birini yaptı.

“Sayın Kılıçdaroğlu'na açık bir çağrı yapmak istiyorum. Madem kendine bu kadar güveniyorsun, madem siyaset tarzının doğruluğundan bu kadar eminsin, madem ülkenin ve milletin geleceğinde sorumluluk almak istiyorsun, öyleyse hodri meydan” dedi. Alkışlar yükseldi.

Erdoğan, işin peşini bırakır mı? “Gücün yetiyorsa, yüreğin varsa, kendi özgür iradenle hareket edebiliyorsan seçimlerde çık karşımıza, birikimlerimizi, vizyonlarımızı, projelerimizi, heyecanlarımızı yarıştıralım. Bırakalım kararı millet versin” diye seslendi.

Meydan okuduğu Kılıçdaroğlu'na bir de “Gerekiyorsa 6'lı Masa'daki görünen ortaklarını, masanın altındaki ve kapının gerisindeki görünmeyen ortaklarını da birlikte ikna edelim” diye seslendi.

ERDOĞAN'IN STRATEJİSİ

Erdoğan seçim kazanma konusunda çok usta bir politikacı. 20 yıldır tek başına iktidar olması ve girdiği tüm seçimleri kazanması bunu göstermiyor mu? Erdoğan, sadece kendi stratejisini oluşturmuyor aynı zamanda rakibini de tayin ediyor. Artık şurası belli oldu ki Erdoğan, 2023 seçim stratejisini Kılıçdaroğlu'nun üzerine kurmuş. Bu yüzden Kılıçdaroğlu'na tarihi destek veriyor. Ama Kemal Bey şimdiye kadar “Hodriye hodri” demedi. Erdoğan'ın karşısında aday olduğunu ilan edemedi. Geçmişte Özal, “Hodri meydan” demiş, Demirel “Hodriye hodri” diye karşılık vermiş, böylece seçimlere gidilmişti. Kılıçdaroğlu onu yapamadı. Çünkü Erdoğan 1 Haziran AK Parti grubunda, 5 Haziran'da Kızılcahamam Kampı'nda Kılıçdaroğlu'na “Ya karşıma çık aday ol. Ya da adayını çıkar” demişti.

O günden beri Kılıçdaroğlu'ndan ses yok. Oysa bildiğimiz Kemal Bey bir gece yarısı video çeker, hodri meydan derdi. Kılıçdaroğlu'nun kaçmasına gerek yoktur. Çünkü Erdoğan, kaçması için değil tam aksine karşısına aday olarak çıkması için meydan okuyor.

DEVİRİMCİ MUHAFAZAKÂR

Biz devrimci deyince Deniz Gezmiş'i ya da solcu gençleri biliriz. Cumhurbaşkanı Erdoğan ilk olarak TUGVA'nın Genel Kurul'unda, “Benim karşımda şu anda muhafazakâr devrimciler var” demişti. Dün de “Ben muhafazakâr devrimciyim” dedi. Bu sıradan bir söylem değil. AK Parti'nin 2023 seçimlerinin mottosundan biri de devrimcilik olacak.

Esfender KORKMAZ

Teknoloji üretiminde 40 yıl geriye gittik

20 Ekim 2022 Perşembe

2021'de toplam ihracatımız 225 milyar dolar oldu. Bu ihracatta yüksek teknoloji ürünlerinin payı yüzde 3'tür. Oysaki 2008 yılına kadar yüksek teknoloji ürünlerinin ihracattaki payı yüzde 6 idi. 2008 sonrası yüzde 4'e geriledi. Son yıllar da ise yüzde 3 oldu.

Yüksek teknoloji ürünleri daha pahalıdır. Yüksek teknoloji ürünlerinin ihracattaki payı azaldıkça, Türkiye'nin dış ticaret hadleri de geriledi ve 2022 de en son yüzde 73 oldu. Yani Türkiye artık ucuz satıyor, pahalı alıyor.

Sevcan Güneş ve Tuğba Akın'ın "Yüksek Teknoloji Ürün İhracatı: lider ülkeler ve Türkiye Analizi- 2019" isimli bir çalışması var. Çalışmadaki verilere bakarsak bu günkü popülist politikalarla Türkiye'nin teknoloji ürünü ihraç eden ülkelere göre yetişme imkanı yoktur.

Söz gelimi 2015 yılında Güney Kore'nin imalat sanayii toplam ihracatı içindeki payı yüzde 26,8, Malezya yüzde 42 iken, bizde yüzde 2,2 idi. (Aşağıdaki Tablo)

YÜKSEK TEKNOLOJİ ÜRÜN İHRACATÇISI ÜLKELER VE TÜRKİYE DEĞİŞKENLERİ			
	İleri Teknoloji Toplam İmalat İhracatındaki Payı	AR-GE Harcamaları Payı	Doğrudan Yatırım Girişi (Milyar Dolar)
ÇİN	25	2,1	242
ALMANYA	16	2,9	52
ABD	19	2,8	506
SİNGAPUR	49	2,2	70
KORE	26,8	4,2	9
FRANSA	26	2,2	43
JAPONYA	16	3,3	5
BİRLEŞİK KRALLIK	20	1,7	58
HOLLANDA	19	2	147
MALEZYA	42	1,3	9
İSVİÇRE	26	3	97
TÜRKİYE	2,2	1	17

Kaynak: World Development indicators, 2017

Türkiye yüksek teknoloji üretiminde ve ihracatında neden bu kadar geri kaldı?

Bu sorunun tek cevabı var: Bu günkü siyasi iktidarın yanlış ekonomik ve kalkınma anlayışı.

1) Siyasi iktidar planlamayı kaldırdı. Finans sektörü ile reel sektör arasındaki denge bozuldu. Sanayide teşvikleri yozlaştırdı. TOKİ, konut yatırımları gibi popülist yatırımlara yöneldi. 2012 yılına kadar sıcak para TL'yi değerli para yaptı. Teknoloji üretmek yerine ithal etmek daha ucuza geldi. Bu gün tam tersi TL değer kaybetti ve fakat bu defa da Güven sorunu tavan yaptı ve kimse yatırım yapmıyor.

Yapılması gereken; Orta ve uzun vadeli planlama yapmak, teknoloji üretiminde ithal ikamesi politikası uygulamak ve yüksek teşvikler vermektir.

2) AR-GE harcaması yeterli değil.

TÜİK dün AR-GE harcamalarını açıkladı. 2021'de Ar-Ge harcamalarının GSYH payı yüzde 1,1 olmuş. Bu harcamaların;

* Yüzde 70,7'sini özel sektör;

* Yüzde 23,7'sini Üniversiteler;

* Yüzde 5,6'sını Devlet; yapmış.

Toplam AR-GE harcamaları, Güney Kore'nin dörtte biri, diğer teknoloji yaratan ülkelerin yarısından azdır. Devletin AR-GE harcamaları çok düşüktür. Dahası TÜBİTAK gibi kurumlar siyasi baskı altındadır.

Yapılması gereken; AR-GE'ye kaynak aktarmak, araştırma kurumları ve üniversiteleri siyasi tasalluttan kurtarmaktır.

3) Türkiye beşeri sermaye yatırımları yapmıyor. TÜİK'in açıkladığına göre AR-GE de çalışanların;

* Yüzde 24,3'ü lise ve altı,

* Yüzde 34,9'u lisans,

* Yüzde 4,8' meslek okulu,

* Yüzde 24,3'ü Lisans,

* Yüzde 31,2'si doktora seviyesinde eğitim yapmıştır.

Yüksek öğrenim ta 1980 'den beri popülizm tasallutu altındadır. Yüksek öğrenimde örgün eğitimin payı, açık öğretim ve uzaktan öğretimin payından düşüktür. Birkaçı

hariç Vakıf üniversiteleri, lise gibi yalnızca eğitim anlayışındadır. Araştırmadan uzaktır.

Eğitim sistemi, imam hatip ve siyasi islam odaklıdır. Vasıflı işgücünde güven sorunu nedeni ile beyin göçü yüksektir. Vasıflı işgücü eksikliği nedeni ile yabancı sermaye de geçmişte doğrudan yatırım yapmak için değil, sıcak para şeklinde veya hizmet sektöründe geldi.

Yapılması gereken; Eğitimi siyasi islam tasallutundan kurtarmak, imam hatipleri ihtiyaç kadarı ile sınırlı tutmak, teknik liseleri geliştirmek, örgün eğitimi artırmak ve araştırma yapamayan vakıf üniversitelerini devletleştirmektir.

İbrahim Kahveci

Sayıları artırmak lazım...

Burada sayı dediğimiz evlat demek oluyor.

Sayıları artırmak lazım derken aslında çocuk sayısını artırmaktan bahsediyor Cumhurbaşkanı Erdoğan...

Kime diyor bunu?

AK Parti'ye katılan Mehmet Ali Çelebi'ye... Çelebi'nin 1 çocuğu olduğunu öğrenince "Eşinin kariyeri çocuk doğurmak, sayıları artırmak lazım" diyor.

Peki; bakalım AK Parti iktidara geldiğinde sayılarda durumu ne yapmış?

Yıl 2001: Ülkede doğum sayısı: 1 milyon 323 bin.

Yıl 2021: Ülkede doğum sayısı: 1 milyon 080 bin.

Nüfus artışına vurduğunuzda ortaya doğurganlık hızı çıkıyor. Yani 2001 yılında nüfus 70 milyonun altında ama doğum sayısı daha yüksek. Oysa 2021 yılında nüfus 85 milyona dayanmış ama doğum sayısı 20 yıl önceye göre 243 bin kişi daha az.

Peki, doğum sayısı bir ekonomik kalkınmadan dolayı mı düşmüş? Hani şu şehirleşme oranı ve okuma oranı artınca nüfus artışı düşüyor ya... Öyle mi olmuş?

Evet, doğum hızı, yani kadın başına doğum oranı böyle bir düşüşü gösteriyor. Mesela 2001 yılında kadın başına doğum hızı (bir kadının doğurgan olduğu dönem olan 15-49 yaş grubunda doğurabileceği ortalama çocuk sayısını) 2,38'den 1,70'e kadar gerilemiş.

Ama burada bir fark var... Büyük ekonomik kriz olan 2001 sonrası hızla çocuk sayısı düşüyor. Öyle ki, 2003 yılında çocuk sayısı 1 milyon 199 bine gerilerken kadın başına doğum hızı da 2,38'den 2,09'a geriliyor.

Ama o da ne?

AK Parti geldikten sonra ekonomi ve ekonomik beklentiler düzeldikçe hem çocuk sayısı hem de kadın başına doğum hızı yeniden artıyor.

2003 yılından yeni bir ekonomik kriz olan 2008 yılına kadar çocuk sayısı 1 milyon 199 binden 1 milyon 296 bine artarken doğum hızı da 2,09'dan 2,15'e yükseliyor.

Burada dikkat çekeceğim bir nokta var: Kadın başına doğumu ifade eden doğum hızı yeniden artıyor ama artık eski seviye olan (2001 yılı 2,38'e) artık ulaşmıyor.

İşte bu kısım şehirleşme, eğitim vs sosyolojik bir değişimi ifade ediyor.

Gelelim 2008-09 küresel krize... Yine ekonomik kriz ile doğum sayısı ve doğum hızı yeniden düşüyor. 2008 yılında 1 milyon 296 bin olan doğum sayısı 2011 yılında 1 milyon 253 bine geriliyor.

Ama sonrası yaşanan ekonomik toparlama ile 2011 sonrası 2015'e kadar doğum sayısı artışla 1 milyon 351 bine kadar çıkıyor.

Ve 2015 yılı ve sonrası...

Bir de bakıyoruz ki ekonomik beklentiler eşliğinde felaket yılları geliyor.

Her yıl ama her yıl hem çocuk sayısı düşüyor hem de doğum hızı.

2014 yılında 1 milyon 351 bin olan doğum sayısında 2021 yılına geldiğimizde artık 1 milyon 80 binleri görüyoruz.

Ve 2014 yılında 2,19 olan doğum hızının da 1,70'ye gerilediğini maalesef izliyoruz.

Bakın ekonomik kalkınma ile doğum sayısını bırakın doğum hızı düşse bile mesela 2003 yılında 2,09 olan doğum hızı 2014 yılında 2,19'a çıkmıştı. Ve 2003 yılında 1 milyon 199 bin olan doğum sayısı da 2014 yılında 1 milyon 351 bine yükselmişti.

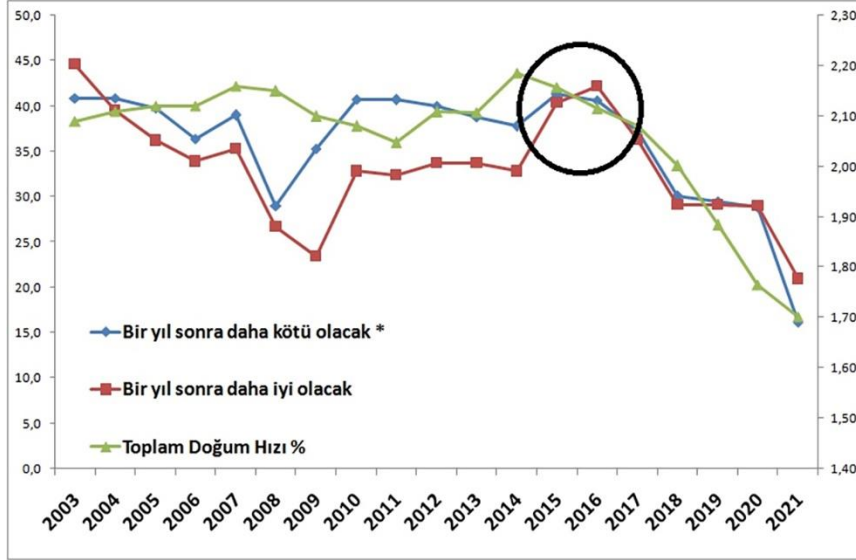
Kısaca AK Parti 2003-2014 yılları arasında (küresel kriz hariç) istikrarlı bir şekilde ekonomik büyümeye bağlı olarak hem çocuk sayısında hem de doğurganlık hızında artış sağlarken 2015 ve sonrası tüm yapı adeta çökmüştür.

Aslında ekonomi nasıl diye sorduğunuzda verilecek en gerçekçi cevap burasıdır: Millet çocuk yapamaz hale gelmişse ekonomiyi varın siz yorumlayın.

Sayıyı artırmak lazım ama nasıl?

Evladının istediğini alamayınca arka odada kendisini asan babanın durumunu da iktidara karşı hainlikle mi ifade edeceğiz?

Durum ortada... Lafla peynir gemisi yürümüyor. Çocuk ise hiç olmuyor...

Yıl	Doğum sayısı	Toplam doğurganlık hızı
2001	1 323 341	2,38
2002	1 229 555	2,17
2003	1 198 927	2,09
2004	1 222 484	2,11
2005	1 244 041	2,12
2006	1 255 432	2,12
2007	1 289 992	2,16
2008	1 295 511	2,15
2009	1 266 751	2,10
2010	1 261 169	2,08
2011	1 252 812	2,05
2012	1 294 605	2,11
2013	1 297 505	2,11
2014	1 351 088	2,19
2015	1 336 908	2,16
2016 ^(r)	1 316 204	2,11
2017 ^(r)	1 299 419	2,08
2018 ^(r)	1 255 258	2,00
2019 ^(r)	1 188 524	1,88
2020 ^(r)	1 115 821	1,76
2021	1 079 842	1,70

20 Ekim 2022, Perşembe

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

CHP'ye yazık oluyor

Siyasi tarihimizin en acıklı fiyaskosu **Kemal Kılıçdaroğlu** tarafından sahnelenmeye devam ediyor. Cumhuriyetin kurucusu olan, **Atatürk**'ün imzasını taşıyan ve çok partili hayatı da başlatan Cumhuriyet Halk Partisi, bir FETÖ kaset komplosuyla **Kemal Kılıçdaroğlu**'na teslim edildi.

Kılıçdaroğlu hiçbir siyasi başarı gösteremedi. Buna karşın Türk siyasetine "**altılı masa**" denilen komik oyunu soktu. Bu altılı masada parti diye ele alınabilecek tek ciddi kurum Cumhuriyet Halk Partisi. O da sürekli seçim kaybediyor. Diğerleri ise adeta parti değil. Bazılarının oy oranı binde yarım, bazılarının da yüzde 1 olabilir. Ama **Kılıçdaroğlu** sanki bir seçim ittifakı ve Türk seçmenin üzerinde egemenlik kurmuş gibi hava basıp "**Bu altılı masa cumhurbaşkanı adayı çıkaracak**" diye komik çıkışlar yapıyor. Altılı masanın içinde CHP'ye en yakın parti, oy açısından belki İyi Parti'dir. Ama bu partinin başkanının, zamanında AK Parti'nin kurucusu olduğu, **Tansu Çiller**'in bakanlığını yaptığı ve bir dönem siyasetten nefret ettiği çok iyi bilinir. Ve hatta "**HDP bu altılı masaya gelirse biz onlarla yapamayız**" diye fırtınalar estirmişti. Neticede Cumhur İttifakı'na karşı sürülen o altılı masa tam bir komedi. Gerçekte kaç tane ayağı var bilinmiyor. "**HDP kanalıyla PKK'nın**", "**İyi Parti kanalıyla FETÖ'nün**" bu masanın ortakları arasında olduğu kesine yakın biliniyor.

SIRAYLA ABD TURU

Kılıçdaroğlu'nun son acıklı komedyası Amerika'ya yaptığı seyahat sonrasındaki spekülasyonlardır. Sözde yeni dünyadaki ekonomik ve siyasal gelişmeleri gözlemleyeceği gerekçesiyle üç günlüğüne Amerika'ya giden ve bu seyahatin 8 saatini "**hamburgercide!**" geçiren **Kılıçdaroğlu** şimdi altılı masaya "**Artık beni başkan adayı seçin**" restini çekmektedir. Oysa altılı masanın başkanlık adaylığında en ufak bir iddiası yoktur.

Bunu gayet iyi bilen **Tayyip Erdoğan** bugünkü grup konuşmasında, "**Bay Kemal!.. Madem kendine bu kadar güveniyorsun, madem siyaset tarzının doğruluğundan bu kadar eminsin, madem ülkenin ve milletin geleceğinde**

20.10.2022

sorumluluk almak istiyorsun, öyleyse hodri meydan!" diyerek altılı masanın içine düştüğü saçma durumun altını çizmiş oldu.

Ayrıca Amerika seyahati merakı İyi Parti'ye de bulaştı. Onlar da Amerika yoluna düştüler. Sonuçta Türkiye, AK Parti ve **Tayyip Erdoğan** gibi artık anıtlasmış siyasal oluşumları karşısında **Kılıçdaroğlu**'nun sahneye koyduğu altılı masa komedisiyle vakit geçiriyor. Açıkçası bu durum Cumhuriyet Halk Partisi'ne hiç yakışmıyor.